

Oncidium ghiesbreghtianum
ON MEKSIKOLAINEN HARVINAISUUS

Teksti JUHA RÄTY ja
OILI PENTINSAARI
Kuva JUHA RÄTY

HERBARIUM of GEO. B. HENTON No. 12753
Family Orchid
Name *Oncidium Ghiesbreghtianum*
Rich & Gal.
Determined by Harvard
Locality Sierra Marañilla 1420 m.
District Oaxaca, Jalisco, Mexico
Collected by R. & G. data 5-6-39
Vernon. Name
Habitat ON an oak.
Description Orchid.
Uses

Tropicos.org

■ Ryhmä eurooppalaisia tutkijoita löysi 5.6.1839 Meksikon Michoacánin osavaltion Sierra Naranjillo -vuoren tammimetsästä 1420 metrin korkeudelta pienen orkidean. Heistä Henri Galeotti kuvasi sen 1845 Achille Richardin kanssa julkaisussa *Annales des Sciences Naturelles* (Ser. 3. 3(1845) 27) *Oncidium*-sukuun. Hän halusi nimetä sen ystävänsä Auguste Ghiesbreghtin mukaan, jonka kanssa he olivat mm. kiivenneet Meksikon korkeimman vuoren Orizaban huipulle. Leslie Garay totesi lajin kukan rakenteen muista poikkeavaksi 1974, siksi hän perusti sille oman suvun *Mexicoa*. *Oncidium*-sukuun laji palautettiin DNA-tutkimusten perusteella 2013.

Oncidium ghiesbreghtianum kasvaa harvinaisena Meksikon keski- ja lounaisosan osavaltioissa (Jalisco, Michoacán, Guerrero, Mexico ja Oaxaca), 1400–2300 metrin korkeudella tammimetsissä. Yöt ovat usein kylmiä, alle kymmenasteisia, mutta päivisin lämpö voi kohota reilusti yli 25 asteen. Talvikaudella isäntäpuut pudottavat lehtensä, jolloin valo oksistossa lisääntyy. Ilmankosteus on 60–65 %.

Kasvatus

Juha Rätty kertoo kasvistaan: *Oncidium ghiesbreghtianum* viihtyy viileässä ja kosteassa, joten olen pitänyt sitä kesän parvekkeella hyvässä valossa, en kuitenkaan auringon porotuksessa. Suuren koivun varjostama länsiparvekkeemme on sille ihanteellinen. Parvekkeella

se saa olla pakkasrajoille asti, sillä kylmästä se ei hätkähdä. Laji ei vaadi suurta ilmankosteutta, joten se pärjää mainiosti talvella sisäilmassa.

Kasvi on ollut minulla noin kahdeksan vuotta, ja koko ajan se on ollut samassa pienessä lasipurkissa tiilimurskan päällä. Se on ollut terhakka ja hyvinvoiva, eikä siinä ole ollut tauteja eikä tuholaisia. Sen kasvurytmiä en ole koskaan pystynyt ymmärtämään. Sillä sanotaan olevan lepokausi, jolloin kastelua hiukan vähennetään, mutta oman kasvini lehdet menevät vähäisemmästäkin kuivahtamisesta haitarivekeille. Tasaisesta kosteudesta on siis huolehdittava.

Kadoksissa oleva kasvurytmi lienee syy siihen, että kasvini kukki ensimmäisen kerran vasta 2013. Sen jälkeen se on kukkinut tai yrittänyt kukkia kaksi kertaa, viimeisin kukinta oli viime syksynä. Sitä edellinen yritys oli alkuvuodesta, jolloin se pääsi kuivahtamaan kriittisellä hetkellä, minkä seurauksena kukintovarsi kuivui. Mutta mikä laukaisee kukinnan? Se on pysynyt minulle mysteerinä.

Kukintovarsi kehittyi kasvavan verson keskeltä aika varhaisessa vaiheessa. Siinä voisi kuvien perusteella olla parhaimmillaan kahdeksankin kukkaa, joten oma kolmen kukan maksimisaavutukseni ei ole kummoinen.

Kukka on pieni, 3–4 sentin mittainen, mutta varsin näyttävä valtavine kirkkaankeltaisine huulineen. Sepalit ja petalit ovat raidallisen ruskeanpurppuraiset. Koko kasvi on noin 15 sentin korkuinen. ■